ДОСВІД УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В США

Дудка Г.П., студентка магістратури*,
Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

XXI можна сміливо оголошувати «цивілізацією якості», що проголосила Європейська організація з якості ISO та низка інших міжнародних організацій.

Якість стала показником ефективної праці суспільства та джерелом виходу із соціальної та економічної кризи.

Промислова революція в Америці поклала край ремісництву і призвела до появи та динамічного розвитку серійного виробництва. Розбудовувалися фабрики, на яких працівники повинні були виконувати вузьке коло обов'язків, які були повторюваними та відпрацьовувалися до автоматизму. Працівники виконували накази і робили лише те, що їм говорили, в іншому випадку – звільнювали. Від працівників не вимагалося володіння на високому рівні професійними навичками і рівнем підготовки.

Після завершення Другої світової війни, коли значна частина промислового потенціалу країн-учасниць було майже вщент знищено, вони відчули зростаючу потребу в товарах швидкого споживання. На той час в США майже необмежено вироблялася побутова техніка, автомобілі, телевізори, радіоприймачі, але якість цієї продукції була дуже низькою, а єдине питання на яке зверталася увага була її кількість.

Основним чинником, що гальмував процес були надзвичайно великі витрати внаслідок низького рівня якості. Більше 20 відсотків поточних витрат підприємства йшло на усунення дефектів продукції. Саме це не давало змогу забезпечити зростання продуктивності праці та конкурентоспроможності.

Проте, питання покращення якості залишалося на другому плані, а підприємства шукали вихід у різних протекціоністських заходах: квотах, тарифах, митах, боротьбі з конкуренцією [1].

Найбільш прагматичні підприємці все ж зрозуміли, що необхідно підвищувати якість товарів і з цією метою приділили увагу наступним питанням: мотивація працівників; гуртки якості; ведення обліку витрат; розробка і реалізація програм з підвищення якості.

---

* *Науковий керівник – Грідін О.В., ст. викладач*

У 1980-х роках минулого століття почало розроблятися планування якості, разом з тим незначна увага приділялася потребам підприємства та їхньому обліку, що викликало додаткові проблеми. Також розпочалася масова компанія з навчання кадрів на робочих місцях.

В цей період вийшли наукові праці Е. Демінга, що мають назву «Якість, продуктивність і конкурентоспроможність» і «Вихід із кризи». Дані книги розкривали зовсім новий підхід до управління якістю і за допомогою цього забезпечували конкурентоспроможність підприємств, можливість залишитися в бізнесі та задовольнити працівників робочими місцями.

Демінг запевняв, що для досягнення якості немає потреби в суцільному контролі, потрібно усунути страх та недовіру серед працівників, дозволити їм пишатися та бути ближчими до результатів своєї праці. Працівники повинні самовдосконалюватись та прагнути до підвищення продуктивності праці за власним бажанням, а не з примусу [3].

Основою революції в області якості є задоволення вимог споживачів, адже працівники, що виготовляють продукцію і є її споживачами, тому якість їх роботи в першу чергу повинна задовольняти їх самих [4].

У 1946 р контроль якості здійнявся на щабель законодавчої та виконавчої влади – було створено Американське товариство з контролю якості (АТКЯ), яке налічує на сьогодні 53 тис. учасників. Одним з головних в товаристві є гасло «Якість – передусім», під цим гаслом щороку проводяться місячники якості.

Починаючи з 1987 р. і по теперішній час щорічно трьом найкращим фірмам за видатні досягнення у сфері підвищення якості присуджується премія імені М. Болдріджа, а у другий четвер листопада відзначається Світовий День Якості [5].

Отже, проведена паралель між якістю та об'ємами виробництва, планування та адміністративне виконання планів дозволили на сьогодні зрівняти показники якості США та Японії. Продукція США може вільно конкурувати на світовому ринку і просувати марку «Зроблено США».

Література.

1. Демиденко Д.С. Управління витратами для формування якості промислової продукції / Д.С. Демиденко. – СПб.: Вид-во Спбу ЭФ, 1995. – 527 с.

2. Зотов В.В. Завдання і організаційні основи менеджменту / В.В. Зотов, Є.В. Ленський. – М.: Вид-во ИНФРА-М, 1996. – 456 с.

3. Мескон М. Основи менеджменту / М. Мескон, М. Альберт, Ф. Хедоури. – М.: Вид-во Річ, 1999. – 704 с.

4. Окрепилов В.В. Управління якістю / В.В. Окрепилов. – М.: Економіка, 1998. – 240 с.

5. Сковородников В.А. Лекції по законодавчої метрології / В.А. Сковородников. – М.: Вид-во ТОЙ, 1995. – 188 с.

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ В ПРОЕКТАХ ТЕПЛОГЕНЕРАЦІЇ ТА ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ НА БІОМАСІ

ДУДНЄВА Ю.Е., К.Е.Н., ДОЦЕНТ,
УКРАЇНСЬКА ІНЖЕНЕРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ

На сьогодні частка відновлювальних джерел енергії в загальному постачанні первинної енергії в світі становить близько 13%, в тому числі біомаси - 10%. Тверда біомаса забезпечує 16% загального обсягу генерації теплової енергії, що відповідає третьому місцю після природного газу (43%) та вугілля (28,5%). 74,6% біомаси, яка споживається для енергогенерації, використовується для виробництва тепла.

Україна має значний потенціал виробництва біомаси: відходи агрокультур (лушпиння соняшнику, солома та ін.) складають 25-30 млн. тонн. на рік; відходи деревини (лісосічні залишки, відходи переробки деревини та ін.) - 3,5-4,5 млн. тн. на рік [1]. Щорічно обсяг виробництва теплової енергії з біопалива в Україні збільшується приблизно на 25%.

На протязі останніх двох років в Україні реалізовано значна кількість проектів теплогенерації із використанням біомаси у якості палива. У 2014 році сумарна потужність таких проектів склала 452 МВт, у 2015 - 752 МВт.

При впровадженні таких проектів доводиться приймати управлінські рішення в умовах невизначеності, яка стосується як зовнішніх так і внутрішніх факторів. Це, в свою чергу, призводить до невизначеності у досягненні поставлених цілей. Вплив невизначеності на цілі являє собою ризик, який має бути врахований в процесі